

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/55/2023
Identifikačné číslo spisu:	3719201062
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3719201062.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobkyne MANIN PB, s.r.o., Klincová 35, Bratislava, IČO: 36 335 789, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Pavel Loduha, s.r.o., Slovenských partizánov 51, Považská Bystrica, IČO: 50 469 258, proti žalovanému Mesto Považská Bystrica, Centrum 2/3, Považská Bystrica, IČO: 00 317 667, zastúpenému advokátom doc. JUDr. Ľubomírom Fogašom, CSs., Kýčerského 5, Bratislava, o zaplatenie 82 984,80 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. PB- 14Cb/63/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. mája 2023, č. k. 16Cob/26/2022-201, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 16. mája 2023, č. k. 16Cob/26/2022-201 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

II. Uznesenie Okresného súdu Trenčín zo 4. októbra 2023, č. k. PB-14Cb/63/2019-245 z r u š u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 7. februára 2022, č. k. 14Cb/63/2019-151 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 82 984,80 eura s príslušenstvom (výrok I.), žalobu vo zvyšku úrokov z omeškania zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % (výrok III.). V odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalobkyňa sa voči žalovanému domáhala zaplatenia sumy 8 298,48 eura na základe toho, že strany sporu dňa 6. apríla 2005 uzatvorili Zmluvu o zriadení a zabezpečovaní prevádzky spravodajského informačného kanála Mesta Považská Bystrica (ďalej iba „zmluva“), pričom cena za realizáciu predmetu zmluvy v rozsahu dohodnutom v článku I zmluvy bola počnúc 1. januárom 2006 dohodnutá na 2 400 000 Sk ročne vrátane DPH, následne Dodatkom č. 1 zo 16. novembra 2006 k tejto zmluve mestské zastupiteľstvo rozhodlo o zvýšení ceny na 850 000 Sk štvrťročne a za 2. štvrťrok 2015 žalovaný zaplatil iba 600 000 Sk.

2. Vzhľadom na skutočnosť, že pôvodne išlo o viaceré konania spojené na spoločné konanie, súd prvej

inštalácie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/104/2019 domáhala proti žalovanému zaplata sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom, pričom (ako aj vo všetkých ďalších uvedených pôvodných konaniach) tvrdila to isté, čo aj v žalobe vedenej pod sp. zn. 14Cb/63/2019 s tým, že za 3. štvrtrok 2015 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura. Ďalej sa žalobkyňa žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/155/2019 domáhala proti žalovanému zaplata sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 4. štvrtrok 2015 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura, žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/46/2020 sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 2. štvrtrok 2016 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura, žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/82/2020 sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 3. štvrtrok 2016 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura, žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/121/2020 sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 4. štvrtrok 2016 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura, žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/4/2021 sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 1. štvrtrok 2017 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura, žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/46/2021 sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 2. štvrtrok 2017 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura, žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/78/2021 sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 3. štvrtrok 2017 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura, žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 14Cb/103/2020 sumy 8 298,48 eura s príslušenstvom s tým, že za 4. štvrtrok 2017 jej žalovaný zaplatil iba 19 916,35 eura.

3. Súd prvej inštalácie posúdil skutkové tvrdenia o tom, že strany sporu uzatvorili zmluvu, že v článku III tejto zmluvy bola dohodnutá cena a platobné podmienky tak, že cena za realizáciu predmetu zmluvy bola od 1. januára 2006 dohodnutá na 2 400 000 Sk ročne, resp. 600 000 Sk štvrťročne, že bolo dohodnuté, že cena sa bude uhrádzať štvrťročne a že žalovaný zaplatil žalobkyni po 19 916,35 eura za 2. štvrtrok 2015, za 3. štvrtrok 2017, za 2. štvrtrok 2017, za 1. štvrtrok 2017, za 4. štvrtrok 2016, za 3. štvrtrok 2016, za 2. štvrtrok 2016, za 4. štvrtrok 2015 a za 3. štvrtrok 2015 tak, že tieto tvrdenia sú nesporné.

4. Súd prvej inštalácie považoval za preukázané, že žalovaný dňa 7. januára 2000 uzatvoril so spoločnosťou SATRO zmluvu, ktorej predmetom bolo vybudovanie televízneho káblového rozvodu na území mesta, že Rada pre vysielanie a retransmisiu dňa 9. novembra 2004 udelila žalobkyni 12-ročnú licenciu na televízne vysielanie s tým, že časový rozsah vysielania bol 12 hodín denne, ako aj to, že mesto dňa 28. novembra 2006 uzatvorilo so spoločnosťou SATRO, s.r.o. dodatok č. 1 k tejto zmluve týkajúci sa umiestnenia vysielačov.

5. Ďalej súd prvej inštalácie považoval za preukázané, že dňa 6. apríla 2005 spoločnosť SATRO, s.r.o. (prevádzkovateľ retransmisie), žalobca (ako vysielateľ) a žalovaný uzatvorili „Zmluvu o zriadení a zabezpečení prevádzky spravodajského informačného kanála Mesta Považská Bystrica“. Zmluvné strany sa dohodli, že počnúc od 1. januára 2006 bude cena za realizáciu predmetu zmluvy 2 400 000 Sk ročne vrátane DPH s tým, že táto cena sa počas platnosti zmluvy nebude zvyšovať. Objednávateľ sa zaviazal cenu uhrádzať štvrťročne vo výške 1/4-iny dohodnutej zmluvnej ceny, a to vždy do 15. dňa prvého mesiaca príslušného štvrťroka. Pre prípad neplnenia predmetu zmluvy zo strany prevádzkovateľa retransmisie (SATRO) a vysielateľa (žalobkyne) po dobu dlhšiu ako 30 kalendárnych dní v rámci príslušného štvrťroka sa vysielateľ zaviazal vrátiť objednávateľovi pomernú časť platby. Zmluvné strany sa dohodli, že vzťahy neupravené zmluvou sa budú riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka.

6. Súd prvej inštalácie považoval za preukázané, že uznesením č. 14/2006 mestské zastupiteľstvo schválilo rozpočet na rok 2006 a splnomocnilo Ing. Z., aby vykonával zmeny v rozpočte žalovaného počas roka 2006 do výšky 1 000 000 Sk v jednotlivých výdavkových položkách rozpočtu mesta, ako aj to, že primátor žalovaného dňa 27. októbra 2006 zvolal na 3. novembra 2006 zasadnutie mestského zastupiteľstva žalovaného s tým, že na programe bol okrem iného návrh 2. úpravy rozpočtu na rok 2006.

7. Ďalej súd prvej inštalácie považoval (výsluchom svedka Z.) za preukázané aj to, že postup uzatvárania dodatku č. 1 bol urobený štandardnou formou, t.j. 15 dní pred rokovaním mestského zastupiteľstva boli tieto skutočnosti vyvesené na úradnej tabuli, prerokované príslušnými orgánmi zastupiteľstva, riadne

schválené s tým, že v rámci schvaľovania zmeny rozpočtu na rok 2006 bolo konštatované, že dôjde k zvýšeniu ceny o 250 000 Sk a následne tak bude urobené štvrťročne do budúca. Na základe tohto bol podpísaný dodatok č. 1. Zmluvné záväzky mesta bolo potrebné v zmysle zákona dodržiavať a v zmysle toho upraviť aj nasledujúce rozpočty. Mesto v 1. štvrťroku hospodáril v rozpočtovom provizóriu, a teda v zmysle zákona bolo povinné konať na svoje zmluvné záväzky, pričom v opačnom prípade porušilo zákon.

8. Taktiež súd prvej inštalácie považoval za preukázané, že dňa 16. novembra 2006 SATRO, s.r.o. ako prevádzkovateľ retransmisie, žalobkyňa ako vysielateľ a žalovaný uzatvorili Dodatok č. 1 k zmluve v znení: „Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici uznesením č. 42/2006 z 3. novembra 2006 rozhodlo o úprave rozpočtu a v rámci nej o zvýšení ceny za realizáciu predmetu zmluvy za účelom informovanosti obyvateľov mesta a publicity mesta štvrťročne o 250 000 Sk. Cena za štvrtý štvrťrok 2006 bude teda celkom 850 000 Sk. Vysielateľ vyrobí a odvysiela programy a informácie o využití prostriedkov z grantového programu mesta, problematike diaľnice a kultúrno-spoločenských podujatiach poriadaných mestom. Zvýšenie ceny vo výške 250 000 Sk uhradí objednávateľ vysielateľovi na jeho účet najneskôr 15. decembra 2006. Týmto dodatkom sa mení a dopĺňa horeuvedená zmluva. Ostatné jej ustanovenia zostávajú nezmenené.“

9. Ďalej súd prvej inštalácie na základe svedeckých výpovedí uviedol, že svedok F. si zvýšenie vysvetľoval tak, že sa bude týkať iba konkrétneho kvartálu, a že ho nenapadlo, že by malo byť účinné aj na ďalšie obdobia, svedkyňa Y. uviedla, že zvýšenie vnímala ako iba jednorazové a svedkyňa F. túto záležitosť chápala tak, že zmena rozpočtu sa týka iba toho kalendárneho roku, na ktorý je schválený, aj s dodatkami a nepamätá si, že by na predmetnom rokovaní mestského zastupiteľstva odznelo, že zvýšenie o 250 000 Sk má mať trvalú povahu.

10. Súd prvej inštalácie považoval za preukázané aj to, že žalobkyňa dňa 3. mája 2007 vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy 600 000 Sk splatnej 15. apríla 2007 s tým, že žalobkyňa neevduje žiadnu zmenu v zmluvných podmienkach.

11. Pokiaľ ide o hodnotenie výsluchu svedka Ing. Z., súd prvej inštalácie mu uveril, že jeho úmyslom pri uzatváraní Dodatku č. 1 bolo, aby zvýšenie ceny bolo trvalé. Vychádzal pritom z toho, že jedinou osobou, ktorá na 100 % pozná úmysel Ing. Z., je iba Ing. Z. sám.

12. K tvrdeniu žalovaného, že zápisnica zo zasadnutia mestského zastupiteľstva neobsahuje záznam o rokovaní o úprave zmluvných podmienok zo žalobkyňou, čím žalovaný spochybňuje hodnovernosť svedka Z., súd prvej inštalácie uviedol, že v zápisnici je uvedené o.i. aj to, že mestské zastupiteľstvo schválilo druhú úpravu rozpočtu na rok 2006. Keďže jej súčasťou bolo aj zvýšenie odmeny pre žalobkyňu, je zrejmé, že sa v potrebnom rozsahu rokovalo aj o úprave zmluvných podmienok. Keďže rozsiahly návrh úpravy rozpočtu bol poslancom zaslaný vopred a bol jednomyselne schválený, nie je na ujmu vernosti a podrobnosti zápisnice, pokiaľ je v zápisnici iba odkázané na tento dokument bez podrobne opísaných príspevkov diskutujúcich.

13. Ďalej súd prvej inštalácie skonštatoval, že podľa bodu 1 Dodatku č. 1 k zmluve Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici uznesením č. 42/2006 z 3. novembra 2006 rozhodlo o úprave rozpočtu a v rámci nej o zvýšení ceny za realizáciu predmetu zmluvy štvrťročne o 250 000 Sk, a teda cena za štvrtý štvrťrok 2006 bola 850 000 Sk. V súvislosti s výkladom predmetného dodatku súd prvej inštalácie poukázal na to, že bol zhodným spôsobom vykonaný Krajským súdom v Trenčíne v odseku 45 a nasl. odôvodnenia rozsudku č. k. 16Cob/64/2019-755 a v odseku 65 a nasl. odôvodnenia rozsudku sp. zn. 16Cob/72/2019, a to nasledovne: „zámer žalovaného zvyšovať informovanosť obyvateľov Mesta Považská Bystrica a publicity Mesta Považská Bystrica so zohľadnením účelu sledovaného predmetom plnenia zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a s prihliadnutím na rokovanie zmluvných strán pred uzatvorením dodatku č. 1 k zmluve, ktorého uskutočnenie bolo preukázané v konaní pred súdom prvej inštalácie), rozšírenie o ďalšie vysielanie a skvalitnenie vysielania sa netýkalo len obdobia 4. štvrťroka 2006, ale aj na nasledujúce obdobie existencie záväzkového vzťahu, do budúca.

O platnosti predmetných právnych úkonov, zmluvy o zriadení a zabezpečovaní prevádzky spravodajského informačného kanála mesta Považská Bystrica č. 89/05-OKP zo dňa 6. apríla 2005 a dodatku č. zo dňa 16. novembra 2006, bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 9Cb/12/2008-73 zo dňa 4. septembra 2008 v spojení s opravným uznesením č. k. 9Cb/12/2008-76 zo dňa 9. októbra 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/151/2008-114 zo dňa 18. februára 2009. Rovnako ako v predchádzajúcom konaní zostala, s prihliadnutím na obsah odvolania žalovaného, sporná otázka týkajúca sa výkladu dodatku č. 1, ktorého znenie objektívne pripúšťalo rôzny výklad.

V súlade so skutočnosťami preukázanými v dokazovaní pred súdom prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že v dodatku č. 1 bola prejavovaná vôľa mestského zastupiteľstva rozšíriť predmet plnenia zmluvy za finančnú protihodnotu vyjadrenú v sume 250 000 Sk a túto vôľu navonok v obchodnom záväzkovom vzťahu so žalobcom vykonal primátor. V čase schvaľovania 2. úpravy rozpočtu na rok 2006 Mesta Považská Bystrica nebolo na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 3. novembra 2006 sporné, že rozšírenie predmetu plnenia a zvýšenie ceny sa týka vysielateľa MANIN PB, s.r.o., s ktorým bolo Mesto Považská Bystrica v zmluvnom vzťahu na prevádzkovanie spravodajského infokanála spolu s prevádzkovateľom retransmisie SATRO, s.r.o. V tomto smere a v tejto súvislosti vychádzal odvolací súd aj z názorov a záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 284/2006 z 29. januára 2008, ktoré bolo podrobené ústavnoprávnemu prieskumu a v ňom formulované závery boli одобorené v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 389/08 z 1. apríla 2009.Kontinuita rozhodovania a súdnej praxe vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/44/2018 zo dňa 28. marca 2019.

14. Pretože Dodatok č. 1 považoval súd prvej inštancie za platný s tým, že ho treba vykladať tak, že navýšenie ceny o 250 000 Sk je opakované, a pretože medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa aj v rokoch 2015, 2016 a 2017 pre žalovaného zabezpečovala prevádzku spravodajského informačného kanála, žalobkyni vzniklo právo, aby jej žalovaný aj v rokoch 2015 až 2017 platil ekvivalent sumy 850 000 Sk štvrťročne. Nakoľko žalovaný zaplatil iba ekvivalent sumy 600 000 Sk štvrťročne, súd prvej inštancie ho zaviazal na zaplatenie doplatku za 10 kvartálov po 8 298,48 eura.

15. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní so splnením peňažného záväzku, súd prvej inštancie žalobkyni priznal aj úroky z omeškania. Vychádzal pritom z toho, že záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013 a výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov občianskeho práva, ktorým je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktoré k 31. januáru 2013 stanovovalo výšku úrokov z omeškania 8 % + základná úroková sadzba ECB, a preto priznal žalobkyni úroky z omeškania iba vo výške 8,05 %, resp. 8%, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

16. Napriek tomu, že súd prvej inštancie žalobu v časti úrokov z omeškania zamietol, žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom vychádzal z toho, že v zmysle odseku 13 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/190/2018 v prípade, ak bol žalobca úspešný vo vzťahu k istine, je treba považovať ho za plne úspešného v spore.

17. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. mája 2023, č. k. 16Cob/26/2022-201 rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov I. a III. podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) potvrdil a žalobkyni proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

18. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď v danej veci nezistil dôvod na zopakovanie alebo doplnenie dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie, pričom skonštatoval, že nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie odvolací súd nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie dodržal procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení o procesných právach a povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednávania veci, o vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP, jeho písomné odôvodnenie je síce stručné, ale

jasné a zrozumiteľné a postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Vo vzťahu k uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval.

20. Pri konštatovaní správnosti rozsahu vykonaného dokazovania a správnosti jednotlivých skutkových zistení odvolací súd postupom podľa § 191 ods. 1 CSP uzavrel, že odvolacie tvrdenia nie sú dôvodné a žalovaným použitá argumentácia nedáva skutkový a právny základ pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie. Za sporné obdobia 2. až 4. štvrtroka 2015, 2. až 4. štvrtroka 2016 a 1. až 4. štvrtroka 2017 vznikol žalobkyni nárok na zaplatenie nielen podľa zmluvy vo výške 1 dohodnutej zmluvnej ceny 600 000 Sk (ročne 2 400 000 Sk), ale aj vo zvýšenej cene o sumu 250 000 Sk, t.j. 8 298,48 eur za štvrtrok.

21. Na zdôraznenie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že pre právne postavenie žalobkyne - právnickej osoby platí právna úprava Obchodného zákonníka. Žalovaný je právnická osoba - samostatný územný, samosprávny a správny celok, a na jeho právne postavenie platí právna úprava zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 6. apríla 2005 zmluvu, pričom následne Dodatkom č. 1 k nej došlo k navýšeniu ceny o 250 000,- Sk štvrťročne. Spornou zostala otázka, či bolo navýšenie ceny trvalé, alebo sa týkalo len IV. štvrtroka roku 2006. V tejto súvislosti dal odvolací súd do pozornosti, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že mestské zastupiteľstvo Mesta Považská Bystrica na zasadnutí dňa 3. novembra 2006 splnomocnilo Ing. Z., aby vykonával zmeny v rozpočte žalovaného počas roka 2006 do výšky 1 000 000 Sk, v jednotlivých výdavkových položkách rozpočtu mesta. Ďalej bolo nesporné a správne súdom prvej inštancie skonštatované, že žalobkyňa aj v rokoch 2015, 2016 a 2017 pre žalovaného zabezpečovala prevádzku spravodajského informačného kanála. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací v rozsudku z 13. júla 2011, č. k. 16Cob/117/2010-193 už výklad Dodatku č. 1 k zmluve vykonal a odvolací súd konštatoval, že v predmetnom konaní postačovalo, keď súd prvej inštancie citoval tú časť rozhodnutia, ktorá sa týka výkladu sporného Dodatku č. 1, ktorý bol vykonaný v súlade s interpretačnými pravidlami v obchodných záväzkových vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným a zároveň sa stotožnil s uvedenými rozhodnutiami.

22. Odvoláciu námietku týkajúcu sa vyhodnotenia svedeckej výpovede svedka Ing. Z. odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Svedok mal v rozhodnom období postavenie primátora Mesta Považská Bystrica a bol prítomný na zasadnutí dňa 3. novembra 2006, na ktorom bolo schválené uznesenie č. 42/2006. Odvolací súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by výpoveď tohto svedka mala byť vylúčená, a to aj pri vyhodnotení ďalších svedeckých výpovedí a stotožnil sa s hodnotením vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie. Bez významu pre právne posúdenie veci vyhodnotil aj tvrdenie o nesprávnom použití interpretačných pravidiel podľa § 266 Obchodného zákonníka, pretože je tu rozpor medzi tým, čo bolo zachytené vo forme Dodatku č. 1 a tým, čo osoby, zúčastnené na tomto úkone po uplynutí času tvrdili. Obrana žalovaného, ktorá spočívala na tom, že v uzavretej zmluve sa zmluvné strany dohodli na nezvyšovaní zmluvnej ceny, sa týkala len pôvodne dohodnutého plnenia. Pokiaľ došlo Dodatkom č. 1 k rozšíreniu predmetu plnenia, tak toto rozšírenie malo vplyv na dohodnuté navýšenie pôvodne dohodnutej zmluvnej ceny.

23. Odvolací súd skonštatoval, že nie je žiaden dôvod odklonu od názoru vysloveného v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho v konaniach sp. zn. 4Obdo/35/2015 a 4Obdo/56/2016, v ktorých súdy posudzovali totožný právny vzťah medzi totožnými sporovými stranami týkajúci sa len iného časového úseku.

24. Za skutkovo a právne správny považoval odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za

výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, ktorá sa zisťuje u oboch strán sporu, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne a jasne odôvodnil.

25. Keďže žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, odvolací súd jej podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

26. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) a žiadal, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

27. Namietal, že myšlienková činnosť súdov nižších inštancií sa obmedzila len na odkaz, resp. citovanie častí iných rozhodnutí v súvisiacich veciach, a že napriek jasne formulovanej námietke nie je zrejmý názor súdu na rozpor medzi záverom, že mestské zastupiteľstvo bolo informované o trvalom navýšení ceny a absenciou akejkolvek zmienky o žalobkyni, či úmysle trvale zvýšiť cenu za poskytované služby, a to v akomkoľvek predložennom dôkaze. Vo vzťahu k žalovanému nároku neexistuje podľa dovolateľa dôkaz, že orgány mesta boli o tomto zámere informované, že ho prerokovali a schválili, pričom odvolací súd svojvoľne tvrdil, že vedomosť o tomto zámere na rokovaní mestského zastupiteľstva nebola sporná. Taktiež dovolateľ poukázal na to, že v podkladoch na zasadnutie mestského zastupiteľstva absentuje informácia o tom, že prostriedky vo výške 250 000 Sk majú byť použité na zaplatenie zmluvnej ceny v prospech žalobkyne. Zmena rozpočtu je osobitný právny inštitút verejného práva, ktorý nemožno zamieňať s (konkludentným) schválením zmluvných podmienok. Medzi zvýšením výdavkovej položky rozpočtu v konkrétnom roku a uzatvorením dodatku na dobu neurčitú neexistuje príčinná súvislosť.

28. Ďalej dovolateľ namietal, že odvolací súd nevysvetlil, prečo nepovažoval výpoveď troch svedkov (Y., F., F.) za relevantnú vo vzťahu k otázke vôle mestského zastupiteľstva pri schvaľovaní druhej úpravy rozpočtu v roku 2006. Taktiež namietal, že konajúce súdy sa nevysporiadali s obsahom výzvy žalobcu z 30. apríla 2007, v ktorej žalobca uviedol, že neevduje žiadnu zmenu v zmluvných podmienkach a žiada zaplatenie základnej sumy 600 000 Sk. Taktiež namietal, že nebolo dokázané tvrdenie svedka Z., že orgány mesta boli informované o zámere trvalo zvýšiť cenu. Odvolací súd sa odmietol zaoberať námietkou žalovaného, že na neschválené a svojvoľné predzmluvné rokovania primátora, ktorý materiál na zasadnutie nenavrhol, ani nepripravoval, nemožno prihliadať ako na relevantné kritérium pri zisťovaní vôle žalovaného - mesta, ktorú vytvára mestské zastupiteľstvo.

29. Taktiež dovolateľ tvrdil, že účelom Dodatku č. 1 bolo jednorazovo využiť vysielanie žalobkyne na politický prospech a vlastnú propagáciu vtedajšieho primátora Z., ktorý kandidoval v blížiacich sa komunálnych voľbách, a teda tohto svedka považoval za nedôveryhodného.

30. K dovolaniu podala žalobkyňa vyjadrenie, ktoré bolo súdu doručené oneskorene, preto naň odvolací súd neprihliadal.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

32. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

33. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa

dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

35. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa k u všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae, teda odmietnutia spravodlivosti (obdobne napr. uznesenie dovolacieho súdu 30. augusta 2018, sp. zn. 2Cdo/141/2017). Medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pre prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

36. Dovolací súd konštatuje, že súdy sa obsahom a vyhodnotením dôkazu - výzvy žalobcu z 30. apríla 2007 nezaoberali, hodnotenie tohto dôkazu nie je subsumované do obsahu rozhodnutia a dôvodov odvolacieho súdu a nebol hodnotený ani v kontexte iných vykonaných dôkazov, na ktoré poukazoval dovolateľ, a to i napriek tomu, že tento dôkaz bol vykonaný.

37. K svedeckým výpovediam svedkov F., F. a Y. sa súd prvej inštancie vyjadril na stranách 14, 15, a 17 (druhý odsek) svojho rozhodnutia (č.l. 159 súdneho spisu). Vo výpovediach uvedení svedkovia potvrdili, že predmetom rokovania mestského zastupiteľstva bolo navýšenie rozpočtu mesta na rok 2006, nepotvrdili, že by obsahom bolo rokovanie o trvalom navýšení odmeny zo zmluvy o sumu 250 000 Sk. Navýšenie vnímali ako jednorázové navýšenie plnenia podľa zmluvy pre rok 2006. V druhom odseku na strane 17 rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že je prirodzené, že každá z uvedených fyzických osôb vníma inak problematiku jednorázovosti - opakovanosti odmeny, že v súdnej veci je irelevantný názor a vnímanie jednotlivých poslancov, pričom relevantný by mohol byť iba názor kolektívneho orgánu, ktorého boli tieto fyzické osoby členmi, t.j. názor väčšiny mestského zastupiteľstva, a že pokiaľ ide o zistenia úmyslu mestského zastupiteľstva, nemožno vychádzať z výsluchov niektorých poslancov, ale iba zo zápisnice spisanej na zasadnutí tohto kolektívneho orgánu. V iných častiach rozhodnutie súdu prvej inštancie obsah vykonaných dôkazov - výsluchov svedkov nehodnotil, ani v konfrontácii s inými vykonanými dôkazmi.

38. Následne odvolací súd vo svojom rozhodnutí nehodnotil výsluchy svedkov, ani dôkaz - výzvu žalobcu z 30. apríla 2007.

39. Keďže konajúce súdy neakceptovali obranu žalovaného, boli povinné sa s jeho tvrdeniami, obranou a dôkazmi vysporiadať v kontexte ostatných vykonaných dôkazov, a hodnotenie dôkazov premietnuť do riadneho, presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Dovolací súd konštatuje, že rozhodnutia súdov nižších inštancií tento postup nenaplnili, a preto dovolací súd v tejto časti konštatuje nedostatočné zdôvodnenie súdneho rozhodnutia a dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

40. K tvrdeniu dovolateľa, že súdy rozhodujúce v inštančnom postupe náležite nezdôvodnili jeho námietky týkajúce sa výkladu dodatku č. 1. k zmluve, pričom súd prvej inštancie tento listinný dôkaz vykladal odkazom na výklad vykonaný v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne vo veci 16Cob/64/2019 a vo veci 16Cob/72/2019, dovolací súd uvádza, že odvolací súd v bode 21. odôvodnenia svojho rozhodnutia tento postup súdu prvej inštancie akceptoval, avšak sám k hodnoteniu dodatku č. 1 v konfrontácii s argumentami žalovaného - odvolateľa (body 71. až 93. odvolania žalovaného) nepristúpil a v dôvodoch rozhodnutia sa obranou žalovaného a hodnotením tohto dôkazu nezaoberal.

41. Dovolací súd konštatuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, keď zdôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie nezodpovedá právu strán sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Dovolací súd zdôrazňuje, že v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie sú uvedené vykonané dôkazy a ich obsah, absentuje v ňom však hodnotenie dôkazu - výzvy

žalobkyne z 30. apríla 2007 a obsahuje nedostatočné hodnotenie dôkazu - dodatku č. 1 a výsluchov svedkov F., Y. a F..

42. K tvrdeniu dovolateľa, že rozhodnutia súdu nedostatočne hodnotili výsluch svedka Z. a toto hodnotenie náležite nepremietli do dôvodov súdneho rozhodnutia, dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie hodnotil výsluch tohto svedka v kontexte jeho pozície, v inkriminovanom čase ako primátora mesta (bod 9. odôvodnenia) a následne odvolací súd sa námietkami žalovaného v bodoch 65. až 67. odvolania nezaoberal a hodnotenie tohto dôkazu nepremietol do dôvodov svojho rozhodnutia. Podľa dovolacieho súdu nie je možné považovať zdôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v bode 22. odôvodnenia rozhodnutia za vysporiadanie sa s touto odvolacou námietkou, nakoľko je všeobecné, nezdôvodňujúce neakceptáciu argumentov žalovaného - odvolateľa v kontexte vykonaných dôkazov. Dovolací súd konštatuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP aj v tejto časti.

43. K ďalším námietkam dovolateľa týkajúcim sa nezdôvodnenia neexistencie zvýšenia položiek rozpočtu na rok 2006 a uzavretia dodatku č. 1 odvolacím súdom, a týkajúcim sa tvrdení, že medzi zvýšením konkrétnej výdavkovej položky rozpočtu mesta v roku 2006 a uzatvorením dodatku č. 1 neexistuje nijaká príčinná súvislosť, pričom podľa dovolateľa (odvolateľa) sú to dve na seba absolútne nezávislé skutočnosti, dovolací súd uvádza, že k týmto argumentom sa odvolací súd v rozhodnutí nevyjadril, navyiac sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý odkazoval na iné rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa výkladu dodatku č. 1.

44. Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu trpí v dôsledku jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces, a preto rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu podľa § 450 CSP na ďalšie konanie. Vzhľadom na zrušenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu na základe dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (ktoré zakladá prípustnosť a aj dôvodnosť dovolania), sa dovolací súd už ďalej nezaoberal skúmaním prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 CSP, pretože v danom štádiu konania by to bolo nadbytočné (viď bod 28 uznesenia Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1VCdo/1/2018 z 21. marca 2018, z ktorého vyplýva, že „dovolací súd sa z povahy dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 420 CSP zaoberá najprv týmto dovolacím dôvodom, a ak zistí, že je daný, dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 421 CSP sa už nezaobera, pretože by to bolo neefektívne. Existencia dovolacieho dôvodu podľa § 420 CSP zakladá totiž nie len prípustnosť, ale zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.“).

45. Vzhľadom na skutočnosť, že v dôsledku okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy, ktorou bola zmenená okrem iných aj funkčná príslušnosť odvolacích súdov v obchodnoprávných sporoch, je od 1. júna 2023 daná podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP v spojení s § 22 písm. f) CSP a § 3 ods. 6 písm. b) zákona č. 371/2004 Z. z. funkčná príslušnosť Krajského súdu v Bratislave ako jedného zo súdov výhradne špecializovaných na konania o odvolaniach proti rozhodnutiam vydaným v obchodnoprávných sporoch všetkými súdmi prvej inštancie vo vlastnom obvode, dovolací súd vrátil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

46. S poukazom na kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu vo veci samej dovolací súd zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania, keďže v danom prípade nebol viazaný rozsahom podaného dovolania s poukazom na ustanovenie § 439 písm. a) CSP. Uznesenie o výške náhrady trov konania je závislé od existencie rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania. V prípade závislosti výrokov môže dovolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol dovolateľom napadnutý. Judikatúra NS SR (R 73/2004) ustálila, že závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania by uznesenie o výške náhrady trov konania stratilo podklad, bez väzby na rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov konania, čo by odporovalo aj princípu právnej istoty (I. ÚS 549/2015, 2Obdo/59/2021, 3Obdo/25/2022).

47. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

48. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.